

2016

Jednodniówka

„Starość jest okresem, gdy kończą się obowiązki, gdy kończą się rozterki miłosne i światopoglądowe, gdy kończy się walka i można w spokoju konsumować przyzwyczajone przebyte życie. I można tak jak za młodu cieszyć się wiosną, słońcem, zapachem kwitnącego bzu i muzyką, i widokiem tych, których się kocha.”

N. Drucka

„Ktoś kiedyś ogłosił, że starość jest brzydka i wszyscy mu uwierzyli. Mnóstwo jest takich wzorców, którym się bezmyślnie ulega.”

Agnieszka Glińska

Jesień Życia

Co mówi Pismo?

Czasem mówi się o starości jako o jesieni życia. Nie ulega wątpliwości, że w życiu przyrody jesień jest konieczna i na swój sposób piękna. Ludzka osoba też musi wejść w jesienne dojrzewanie. „Św. Efreem Syryczyk chętnie porównywał życie do palców jednej ręki, pragnąc przez to ukazać, że jest ono krótkie jak rozpiętość dłoni, a zarazem, że kolejne jego etapy różnią się od siebie niczym poszczególne palce, symbolizujące «pięć stopni, po których wspiną się człowiek»

W naszym dążeniu do Boga „starość nie jest pozbawiona szczególnej wartości, ponieważ – jak zauważa św. Hieronim – łagodząc namiętności «pomnaża mądrość i służy dojrzałszymi radami». W pewnym sensie jest to czas

szczególnie nacechowany mądrością, którą zwykle przynoszą z sobą lata doświadczeń, jako że «czas jest znakiem nauczycielem». Powszecznym są też słowa, którymi modli się Psalmista: «Naucz nas liczyć dni nasze, abyśmy osiągnęli mądrość serca» (Ps 90 [89], 12).

W nauczaniu Pisma św. „starość jawi się jako «czas pomyślny», w którym dopełnia się miara ludzkiego życia; zgodnie z Bożym zamysłem wobec każdego człowieka jest to okres, w którym wszystko współdziała ku temu, aby mógł on jak najlepiej pojąć sens życia i zdobyć «mądrość serca». (...) Starość to ostatni

etap ludzkiego dojrzewania i znak Bożego błogosławieństwa”.

W Księdze Mądrości (R4) czytamy:

„Starość jest czcigodna nie przez długowieczność i liczbą lat się jej nie mierzy:

sędziwością u ludzi jest mądrość, a miarą starości życie nieskalane.”

Źródło: <http://mateusz.pl/mt/ko/ko-sps.htm>

Św. Jan Paweł II naucza

Św. Jan Paweł II w liście do ludzi w podeszłym wieku pisał:

„W przeszłości otaczano ludzi starych głębokim szacunkiem. Łaciński poeta Owidiusz pisał, że «wielka była niegdyś cześć dla siwej głowy». Kilkaset lat wcześniej grecki poeta Foklides napominał: «Szanuj siwe włosy, a mądrego starca otaczaj czcią jak własnego ojca». A dzisiaj? Jeśli próbujemy przy-

rzeć się obecnej sytuacji, przekonamy się, że w niektórych społeczeństwach starość jest ceniona i poważana, w innych zaś cieszy się znacznie mniejszym szacunkiem, ponieważ panująca tam mentalność stawia na pierwszym miejscu doradczą przydatność i wydajność człowieka. Pod wpływem tej postawy tak zwany trzeci lub czwarty wiek jest często lekceważony, a sami ludzie starsi muszą zadawać sobie pytanie,

czy ich życie jest jeszcze użyteczne. Dochodzi nawet do tego, że z coraz większą natarciwością proponuje się eutanazję jako rozwiązanie w trudnych sytuacjach. Niestety w ostatnich latach sama idea eutanazji przestała budzić w wielu ludziach owo uczucie zgromy, jakie jest naturalną reakcją umysłów wrażliwych na wartość życia.

C.d. str. 2

„Eutanazja dotyka bliskich. Decyzja o eutanazji nie jest wyłącznie „osobistą sprawą pacjenta”, jego śmierć będzie tragedią wielu ludzi z jego otoczenia. „

„Mam 84 lata. Co rano operuję, po południu robię obchód, a wieczorami piszę artykuły do pism medycznych i naukowych.”

Chirurg z londyńskiej
Caxton Hall

Może się oczywiście zdarzyć, że w przypadkach poważnych chorób, powodujących nieznosne cierpienia, chorzy zostaną poddani pokusie rezygnacji, a ich bliscy lub opiekunowie pod wpływem złe rozumianego współczucia będą się skłaniać ku opinii, że «łagodna śmierć» jest rozsądnym rozwiązaniem. W związku z tym należy przypomnieć, że prawo moralne pozwala odrzucić «terapię uporczywą», a za obowiązkowe uznaje jedynie takie leczenie, jakie wchodzi w zakres normalnej opieki medycznej, której najważniejszym celem — w przypadku chorób nieuleczalnych — jest łagodzenie cierpienia. Czymś zupełnie innym jest natomiast **eutanazja** rozumiana jako bezpośred-

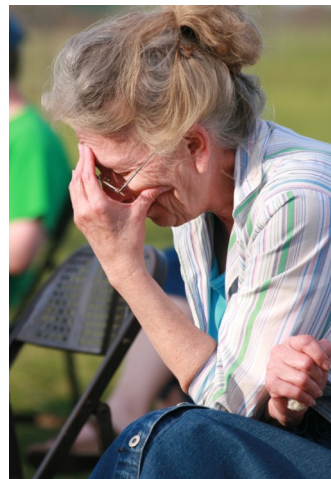
nie spowodowanie śmierci! Niezależnie od intencji i okoliczności **pozostaje ona aktem z natury złym, poważnym naruszeniem prawa Bożego, obrazą godności człowieka.**

Ludzie starzy pomagają nam mądrzej patrzeć na ziemskie wydarzenia, ponieważ dzięki życiowym doświadczeniom zyskali wiedzę i dojrzałość. Są strażnikami pamięci zbiorowej, a więc mają szczególny tytuł, aby być wyrazicielami wspólnych ideałów i wartości, które są podstawą i regułą życia społecznego. Wykluczyć ich ze społeczeństwa znaczy w imię nowoczesności pozbawionej pamięci odrzucić przeszłość, w której zakorzeniona jest teraz-

niejszość. Ludzie starsi dzięki swej dojrzałości i doświadczeniu mogą udzielać młodym rad i cennych pouczeń.

Źródło:

<http://www.voxdomini.com.pl/inne/list.html>

Starość czasem sukcesu

Rzymski patriota Katon nauczył się greki w wieku **80** lat.

Sokrates w wieku **70** lat nauczył się grać na kilku instrumentach, dochodząc w tym do mistrzostwa. Michał Anioł stworzył najwspanialsze malowidła w wieku **80** lat. Będąc w tym samym wieku Symonides z Keos otrzymał nagrodę poetycką, Goethe ukończył "Fausta", a Ranke rozpoczął "Historię powszechną", którą ukończył w wieku **91** lat.

Alfred Tennyson w wieku **83** lat napisał słynny wiersz "Crossing the Bar" ("Tam, dokąd płynę"). Newton mając 85 lat był wciąż niestrudzenie aktywny. John Wesley jeszcze jako **88**-latek stał na czele metodystów.

Wilhelm Roentgen odkrył promieniowanie X w wieku **71** lat. Starość była okresem naj-

wiekszych osiągnięć Karola Darwina, Lwa Tolstoja i Michała Anioła. Lee Iacocca miał **60** lat, gdy uratował przed bankructwem Chryslera. **82**-letni William Gladstone został premierem Wielkiej Brytanii. Bob Dylan trafił na szczyt brytyjskiej listy przebojów – po 40 latach przerwy – z albumem „Together Through Life” który wydał w wieku **67** lat i 11 miesięcy.

W zeszłym roku do Księgi rekordów Guinnessa trafiła Phyllis Turner z Australii, która w wieku **94** lat uzyskała tytuł magistra nauk medycznych University of Adelaide. Jej praca magisterska była tak dobra, że promotor zaproponował jej kontynuację studiów i napisanie doktoratu. Odmówiła, bo wolala spędzać czas z prawnikiem.

92-letnia Gladys „Głady” Burill, ukończyła maraton na Hawajach. John Glenn pole-

ciał w kosmos wahadłowcem „Discovery” w wieku **76** lat. **71**-letni Japończyk Minoru Saito jest najstarszym człowiekiem, jaki samotnie opłynął kulę ziemską. Emerytowany pilot RAF Thomas Lackey w wieku **90** lat spacerował po skrzydle lecącego samolotu, chociaż ma trudności w poruszaniu się po ziemi (chodzi o kulach).

Źródło:

<http://www.focus.pl>

„W wieku 65 lat mój ojciec zaczął uczyć się francuskiego i w wieku lat 70 stał się w tej dziedzinie uznanym autorytetem. Kiedy przekroczył siedemdziesiątkę, zaczął studiować język celtycki i został nauczycielem tego języka. Pomagał mojej siostrze w studiach, a zmarł w wieku 99 lat. Z wiekiem miał coraz ładniejsze pismo i coraz jaśniejszy umysł. „

E. Murphy

Stop eutanazji!

„Dzisiaj starość została pozbawiona atrybutów mądrości. Były epoki, kiedy ceniono wielkich starców, mistrzów życia. Byli to na przykład w starożytności – Platon i Sokrates, w wieku XIX – królowa Wiktorja, Lew Tolstoj, Wiktor Hugo.

Dziś starość nie ma przyszłości i dlatego nas przeraża. Starzeć się należy w godnych warunkach i przyjaznej atmosferze. Ludobójstwo np. pod nazwą **eutanazji** zaczyna pożerać ludzi starszych, chorych albo zniechęconych, którym brak pieniędzy na wykupienie lekarstw.

Przypomina to spartańskie

praktyki zrzucania w przepaść osób kalekich lub ciężko chorych.

„Społeczeństwa, które tak się zachowują, upadną, a na ich miejsce przyjdą barbarzyńscy, zwykle nieokrzesani”.

Wypowiedź Kongregacji Nauki i Wiary w deklaracji o eutanazji z maja 1980 roku:

„Nikt nie może upoważniać do zabijania niewinnej istoty ludzkiej: czy byłaby ona płodem czy embrionem, dzieckiem czy dorosłym, starcem, nieuleczalnie chorym czy ko-

nającym. Nikt też nie może żądać tego zabójczego gestu dla siebie samego lub dla innej osoby, powierzonej jego odpowiedzialności, i nie może pozwalać na to, bezpośrednio lub pośrednio. Żadna władza nie może prawnie nakazać ani zezwalać na to. Chodzi tu istotnie o naruszenie prawa Bożego, o obronę godności ludzkiej, o zbrodnię przeciwko życiu, o zamach przeciw człowieczeństwu. „

Źródło:

http://ifp.univ.rzeszow.pl/dydaktyka/dydaktyka_8/Henryk_Kurczab_D8.pdf

„Czy masz 65 czy 95 lat, pamiętaj, ile możesz jeszcze dać innym. Możesz doradzać młodemu pokoleniu, wspierać je i prowadzić. Możesz dzielić się z innymi wiedzą, doświadczeniem i mądrością. Możesz zawsze śmiało spoglądać w przyszłość - życie ludzkie nie ma bowiem końca.”

J. Murphy

W pułapce stereotypów

Wyzwaniem jest zmiana negatywnego wizerunku osób starszych w mediach. Stereotyp seniora, jaki pokutuje w świadomości społecznej, to osoba mająca problemy finansowe, zależna od rodziny, potrzebująca wsparcia i pomocy.

Często pojawiają się reklamy negatywne, prezentujące osoby starsze jako niesamodzielne, bierne, zdane na pomoc i opiekę innych. Często odbierane są jako osoby zupełnie nieprzystające do współczesnej rzeczywistości i przez to bezwartościowe. Nierozumiejące współczesnego języka, niepotrafiące posługiwać się nowoczesnymi technologiami. Często postrzegane są jako uciążliwe, złośliwe, nudne, wciąż opowiadające te same historie sprzed lat, które dla nikogo nie są już ciekawe. Sporadycznie pojawiają się reklamy, które utrwalają nega-

tywny wizerunek osoby starszej i które w oczywisty sposób ośmieszają i degradują seniora. W takich reklamach senior pokazywany jest jako osoba, która nie nadąża za nowinkami, nie jest „na czasie”, jest osobą nieporadną i śmieszna. Niestety, tego typu reklamy mogą utrwalić w części społeczeństwa wizerunek seniora jako osoby biernej, nieporadnej i budzącej rozdrażnienie.

Źródło: <http://glosseniara.pl/>

Co możemy zrobić?

Wbrew pozorom, całkiem sporo. Warto jednak zacząć od tego, czego zrobić nie damy rady.

Na pewno niemożliwe jest wpłynięcie na ocenę już w pewnym stopniu dojrzałego człowieka. Jeśli przebywa stale w otoczeniu ludzi, którzy nie szanują starszych osób, źle się

o nich wyrażają, śmieją – prawdopodobnie i tak tego nie zmienisz, wpływ grupy jest zbyt silny. Zmieni to życie i doświadczenie.

„Ludziom starszym należy się szacunek i uznanie za bezinteresowną miłość i mądrość, jakimi obdarowują młodsze pokolenia. To oni są piewcami tradycji. Kulturową starą obrzędą i zwyczajem, przez co wzbogacają i przekazują unikalną kulturę każdego regionu. „

Źródła:

<http://starsiroduzice.pl>

<http://www.tcz.pl/>

„Starsi nie powinni być traktowani jako ciężar dla społeczeństwa, ale jako bogactwo, które może przyczyniać się do dobrobytu.”

Jan Paweł II

Co młodym mogą dać seniorzy?

- Potrafią słuchać i dlatego można z nimi poważnie rozmawiać.
- Są ciekawi wnuka i jego spraw.
- Nie przerywają w pół zdania i nie zbywają byle czym.
- Potrafią mądrze doradzić i wiedzą, kiedy dziecko chce się tylko wygadać.
- Dotrzymują słowa.
- Szanują tradycję.
- Wiedzą, jak ważna jest rodzina. Sporo przeżyli, a więc byle co nie jest w stanie wyprowadzić ich z równowagi.
- Potrafią trzeźwo ocenić sytuację i nie wpadają w panikę nawet wówczas, gdy inni tracą głowę.
- Można na nich liczyć nawet wtedy, gdy mieszkają daleko.

Źródło:

<http://polki.pl>

*„Nie odsuwaj od siebie
opowiadania starców,
albowiem i oni nauczyli
się go od swoich ojców;
od nich i ty nauczysz się
rozumu, by w czasie
potrzeby dać odpowiedź”
(Syr 8,9).*

Oda do starości

*Pory życia są jak pory roku. Każda ma swoje uroki.
Ach! Starości spokojna!
Sędziwa matrono,
której trosk młodości
w końcu oszczędzono.
Chociaż strzykasz w kościach
i masz swoje cienie,
to po latach trudów
niesiesz nam wytchnienie.
Spokojniejsze serce
coraz rzadziej płonie,
zaś srebrem rozsądku
posypujesz skronie.
Może masz mniej siły
i szybciej się męczysz.
Nad książkami i pracą
coraz krócej ślęczysz,
ale żaden z Tobą
żółtodziób, choć młody
na życiową mądrość
nie stanie w żawody!*

*A jeśli choć trochę
rozsądku ma w głowie,
szukał będzie rady
w każdym Twoim słowie.*

*Witaj więc, starości!
Witaj nam jesieni!
My idziemy do Ciebie
poprzez wszystkie lata
byś nas uwolniła od pośpiechu świata.*

Krzysztof P.

Źródło: <http://wiersze.kobieta.pl/>